

9.4.2024

JELENTÉS

a Nils Ušakovs mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről
(2023/2091(IMM))

Jogi Bizottság

Előadó: Gilles Lebreton

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT	3
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	6
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	7

AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT

a Nils Ušakovs mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2023/2091(IMM))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Rigai Főügyészség Büntetőjogi Osztálya korrupcióellenes koordinációs részlegének ügyésze 2023. május 24-i, a Lett Köztársaság főügyésze által ugyanazon a napon továbbított, Nils Ušakovs mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmére, melyet a Lett Köztársaságban indítandó büntetőeljárás keretében nyújtottak be, és amelyet a 2023. június 14-i plenáris ülésen jelentettek be,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Nils Ušakovsot,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a lett alkotmány 29. és 30. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én és 2019. december 19-én hozott ítéletekre¹,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 6. cikkének (1) bekezdésére és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0167/2024),
- A. mivel a Rigai Főügyészség Büntetőjogi Osztálya korrupcióellenes koordinációs részlegének ügyésze kérte Nils Ušakovs lett megválasztott európai parlamenti képviselő mentelmi jogának felfüggesztését azzal a céllal, hogy büntetőeljárást indíthasson ellene azzal a bűncselekménnyel kapcsolatban, melynek során csúszópénzt fogadott el, aminek fejében harmadik személy érdekében jogellenes cselekményt követett el hivatalos tisztségét felhasználva, valamint mások tulajdonának megszerzésével kapcsolatos bűncselekményt követett el az iránta való bizalom rosszhiszemű kihasználása és megtévesztés (csalás) révén, nagy értékre és bűnszövetségben elkövetve; végül felelős munkakört betöltő köztisztviselőként hivatalos tisztségének rosszhiszemű felhasználásával a lett büntető törvénykönyv 177. cikkének (3) bekezdésében, 318. cikkének (3) bekezdésében, 15. cikkének (4) bekezdésében és 320. cikkének (4) bekezdésében említett, szándékosan elkövetett, súlyos következményekkel járó

¹ A Bíróság 2008. október 21-i ítélete, Marra kontra De Gregorio és Clemente, C-200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i ítélete, Gollnisch kontra Európai Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i ítélete, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch kontra Parlament, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

cselekményeket követett el;

- B. mivel a 2017. július 22. és 2017. szeptember 17. közötti időszakban Nils Ušakovs Riga önkormányzatának elnökeként, azaz felelős munkakört betöltő, közhatalmi jogkörrel felruházott köztisztviselőként, és egyben a rigai önkormányzat képviselőjeként a rigai közlekedési vállalat részvényeseként, többek között állítólag egy minibuszos közlekedési vállalat közvetítő tulajdonosától csúszópénzt követelt a rigai önkormányzattól a társaság által szállított utasok után kapott összegek 50%-ának megfelelő összegben, akik jogosultak lettek volna utazási kedvezmények igénybevételére;
- C. mivel Nils Ušakovsot a 2019. májusi európai választásokat követően európai parlamenti képviselővé választották;
- D. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. számú jegyzőkönyv 8. cikke értelmében a feltételezett jogsértés nem Nils Ušakovs európai parlamenti képviselői feladatának ellátása során kinyilvánított véleményével vagy leadott szavazataival kapcsolatos;
- E. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke szerint az Európai Parlament képviselői saját államuk területén az adott állam parlamenti képviselőire vonatkozó mentességeket élvezik;
- F. mivel a lett alkotmány 29. és 30. cikke a következőképpen rendelkezik:
- „29. cikk
- A Saeima tagja a Saeima beleegyezése nélkül nem tartóztatható le, lakóhelyén házkutatás nem végezhető, és szabadsága semmilyen módon nem korlátozható. (...)
30. cikk
- A Saeima beleegyezése nélkül tagjaival szemben büntetőeljárás nem indítható, és közigazgatási bírság nem szabható ki.”;
- G. mivel egyrészt a Parlamentet nem lehet bírósághoz hasonlítani, másrészt pedig a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárásban az érintett képviselő nem tekinthető „vádlotnak”²;
- H. mivel a parlamenti mentelmi jog célja a Parlament és képviselői megóvása a parlamenti megbízatás teljesítése során végzett és e megbízatástól elválaszthatatlan tevékenységekkel összefüggésben velük szemben kezdeményezett jogi eljárásoktól;
- I. mivel Nils Ušakovs állítólag nem tudta megvalósítani ezt a bűncselekményt, nevezetesen a csúszópénz átvételét, állítólag azért, mert a minibuszos közlekedési vállalat közvetítő tulajdonosa nem egyezett bele ilyen nagyságú összeg megfizetésébe;
- J. mivel a nyomozás nem tudta biztosan megállapítani az állítólagos bűncselekmények pontos helyét és időpontját;

² A Törvényszék 2019. április 30-i Briois kontra Európai Parlament ítélete, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

- K. mivel a Nils Ušakovsnak felrótt cselekményeket 2017-ben követték el, és a Lett Köztársaság főügyésze csak 2023. május 23-án továbbította a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet; mivel nem szolgáltak meggyőző indokolással az eljárás ilyen mértékű késedelmét illetően;
- L. mivel a jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk és magyarázatok, többek között a Lett Köztársaság helyettes államügyésze által a vele folytatott véleménycsere során adott válaszok alapján a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet alátámasztó elemekkel kapcsolatban bizonytalanságok állnak fenn és az eljárást komoly kétségek övezik, többek között a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelemmel kapcsolatos mögöttes szándék tekintetében is;
- M. mivel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint „a Parlament igen széles körű mérlegelési jogkörrel bír a mentelmi jog felfüggesztésére vagy fenntartására irányuló kérelmet követő határozat tartalmát illetően, azon politikai jelleg folytán, amellyel az ilyen határozat rendelkezik”³;
- N. mivel e konkrét elemek következetessége komoly kétségeket ébreszt a Nils Ušakovs politikai tevékenységének, és így többek között európai parlamenti képviselői tevékenységének aláásására irányuló esetleges szándékot illetően;
- O. mivel ezért a jelek szerint olyan ügyről van szó, amelyben feltételezhető a fumus persecutionis esete, vagyis „konkrét bizonyítékok”⁴ utalnak arra, hogy a szóban forgó bírósági eljárást azzal a szándékkal indították, hogy aláássák a képviselő politikai tevékenységét és különösen az Európai Parlament képviselőjeként folytatott tevékenységét;
1. úgy határoz, hogy nem függeszti fel Nils Ušakovs mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését a Lett Köztársaság illetékes hatóságának és Nils Ušakovsnak.

³ A Bíróság 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch, T346/11 és T347/11, ECLI:EU:T:2013:23., 59. pont, illetve az idézett ítélkezési gyakorlat.

⁴ A Bíróság 2020. szeptember 17-i Troszczynski kontra Európai Parlament ítélete, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, 26. pont.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE,
AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az előadó kizárólagos felelősségi körében kijelenti, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében feltüntetendő egyetlen szervezettől vagy személytől sem kapott észrevételeket.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	8.4.2024
A zárószavazás eredménye	+: 14 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor